



DEBRECENI

# FÜGGETLEN UJSÁG

Kedd  
1926 augusztus 31.

Felelős szerkesztő: Farkas Lajos. — Szerkesztőség: Nappal: Piac-utca 34. Telefon: 10-20. Ejjel: Piac-u. 49. Telefon: 18. Kiadó-hivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18. sz.

ARA:  
1500  
KORONA

Kiadó: Hegedűs és Sándor Irodalmi és nyomdai Rt. Előfizetési ár: 1/4 évre 420,000 K, 1/2 évre 210,000 K, 1/3 évre 105,000 K, 1 óra 35,000 K. Külföldre a kétszerese.

Debrecen,  
XXIV. évf. 196. szám.

## Baltazár püspök elítélte a többségi felekezeti egységbontását és a kormány közönyét a református egyházzal szemben

Az Országos Református Lelkészi Egyesület hétfőn tartotta meg nagy érdeklődéssel várt közgyűlését. A hatalmas lelkesztő minden egyes tagja, úgy az elnökség, mint a tudós előadók és a közgyűlés résztvevői a négy napos konferencia óriási anyagának elvégzése után is friss erővel, nem csökkent érdeklődéssel és lelkesedéssel tárgyalták le hétfőn a közgyűlés tárgyait, amelyek között egy a református egyházra, mint a református lelkesítő karra a Kálvineumra és sok szellemi és anyagi kérdésre igen fontos ügyet intéztek el. Különösen nagy figyelemmel hallgatta meg a közgyűlés Baltazár Dezső püspököt, aki mélyrehatóan, minden körülményre kiterjedő precizitással, óriási ismerettel és a református egyház, a kálvini vallás, valamint ezek és a lelkesítő ügyei iránt érzett mélyszerezzel mutatott rá az elért eredményekre, a kitzűzött célokra, de egyszersmind azokra a sérelmekre is, amelyeket az egyházzal szemben akár a kormány, akár a többségi egyház részéről tapasztalt. Erős szóval ítélte el a sérelmeket elkövetőket, a felekezeti béke ellen törőket, akikkel szemben azonban mindenkor a krisztusi szeretet szavával szólott. Éppen azért a panasz, a fájdalmas panasz szava után mindjárt ismét a szeretet szavával szólt, az egység, a békességet, a nemzetmentő nagy kulturmunka szükségességét hirdette mindig a kálvini hittel, mély vallásossággal és mélyszerezzel.

A magyar kormányzati rendszer büne, a magyar felekezeti élet és az együttérzés és együttműködés lehetőségének hiánya (fájdalmasan és megdöbbentően sőtétlik ki a püspök jelentéséből. A kormány közömbös, méltánytalan a református egyházzal szemben, a többségi felekezeti szinte erőszakos eszközökkel tud szerezni is érvényt akaratának a reformátusokkal szemben s felekezeti vezető helyről tagadják meg a szolidaritást a magyar vallással.

A püspök jelentéséből kicsendül a fájdalmas hang, de egyszersmind a jogos követelés önértékes hangja is, amiatt, hogy az 1848. évi XX. törvénycikk még mindig végrehajthatatlan írott malaszt. Hallva ezeket, azt kell hinnünk hogy Kossuth érvényes törvénye he-

lyett az 1848. XX. helyett, Werbőczy uramnak törvénye van még mindig életben: lutherani comburandi sunt.

Szomorú dolog, hogy a panaszok nem csekély halmaza irányul a magyar kultuszminiszter felé, a kultuszminisztérium felé, amelyről egyszer már, más alkalommal és más helyen azt a megállapítást hallottuk és teljes joggal, hogy marianumi nevelésű hivatalnokai kongregációs szellemben intézik a református ügyeit. Ez a kormányzat nem hajlandó a jogos panaszokat meghallgatni s így kényszerítik a lelkesítő kart, hogy az igazságért folytatott harcaiba belevonja a presbiteriumokat és magukat a gyülekezeteket is.

E nagyon, nagyon szomorú jelenségek mellett ragyogó fénypontok is vannak a jelentésben. A tántoríthatatlan vallás- és hazaszeretet, az óriási munkakedv, amely minden szembenálló közönyt, rosszakarat és ellenségeskedés ellenére is alkotni akar és tud is. Ennek két bizonyítékát látjuk. Egyik maga az a tény, hogy az ORLE, amely egyik erőssége az egyháznak, szinte elképzelhetetlen méreteiben hatalmasodik, izmosodik. A másik az, hogy e maga erejére utalt egyház és annak szolgálói, meg tudták teremteni Kálvineumukat.

A kongresszus lefolyásáról kiküldött tudósítónk a következőket jelenti:

### Megalakul az Orle közgyűlése

Reggel hét órakor mindkét templomban istentisztelet volt, amelyet az ótemplomban Görömböi Péter nagykálói, az újtemplomban Böszörményi Jenő szentesi lelkesítő végzett.

Fél kilenc órakor megkezdődött a közgyűlés az ótemplomban, mivel a Bocskai-terem, ahova a gyűlést tervezték, a nagyszámban megjelent érdeklődőket befogadni képtelen lett volna.

A 63-ik dícséret éneklése és Czeglédy Sándor lelkesítő imája után Baltazár Dezső püspök, elnök a közgyűlést megalakultnak jelentette ki. Az elnök indítványára egyhangú lelkesedéssel elfogadta a közgyűlés annak a táviratnak szövegét amellyel a közgyűlés a kormányzót üdvözölte, hűségéről, ragaszkodásáról, en-

gedelmességéről biztosította.

Következett az ORLE üdvözlése, amelynek során Török Imre lelkesítő, mint a kerület legidősebb esperese, a tiszántúli egyházkerület, Szomsz János Gusztáv nemzetgyűlési képviselő, az alsószabolcs-hajduvidéki egyházmegegye, Kálvini Lajos főgondnok a hajdubozsörményi egyház, Somossy Béla polgármester Hajdubozsörmény város, Sinka Sándor a Magyar Protestáns Irodalmi Társaság, Dóczy Imre az Országos Református Tanár Egyesület, Dobó István az Országos Református Tanító Egyesület, Porcs István a Kálvin Szövetség nevében üdvözölte a közgyűlést. Az üdvözlésre Baltazár Dezső dr. püspök, elnök válaszolt külön-külön.

### A püspök elmondja elnöki megnyitó beszédét

Feszült érdeklődés közben állott fel szólásra Baltazár Dezső dr. püspök és nagy figyelem mellett mondta el következő hatalmas megnyitó beszédét:

— Kedves szolgatársaim! Tisztelt közgyűlés!  
— Testvéri szeretettel üdvözöllek benneteket. Azzal a szeretettel, amely nem fogyatkozik el, sőt erejében és bensőségében növekszik az idő haladtával az együttműködés és küzdelem emlékeinek és eredményeinek hatása alatt

— Ennek a közgyűlésünknek a jelentőségét emeli az a körülmény, hogy tartásának helye a hajduk földje, Bocskai István fejedelem hagyatéka. Az a föld, amelyet a nagy fejedelem szelleme szentelt a magyar nem-

zeti érzés, az alkotmányos, a lelkiismereti, a vallásszabadság földének. Ha van valahol „genius loci”, helyből fakadó, helybe átitatott lélek, úgy itt van. Akikkel Bocskai fejedelem

*a vallási és nemzeti elnyomtatás és üldöztetés kettős sötét frontja ellen, a felvilágosodás, tiszta evangélium, az emberi és nemzeti szabadság védelmének és érvényesítésének zászlóját diadalra vitte:*

a hajduk, „Bocskai angyalai” vették birtokukba a fejedelem adományaként ezt a szép darab földet és háromszáz esztendőn át annak tartották meg, amivé Bocskai fejedelem kijelölte: a nemzeti gondolat, a demokratikus népesség, a népművelődés, a vallásszabadság a felekezeti türelem, a jobban haladás földének.

— Ami alkotó, megtartó és tökéletesítő erőket, elveket, igazságokat és eszményeket az egyes ember, a társadalom és haza javára a szabad hajduság földje jelképez, azokat az erőket a reformáció adta a magyar nemzet egyetemének.

*Ezért adományozta a történelem a magyar hitújítás lelkesítőjének „a magyar vallás” kitüntető megkülönböztetést.*

*Ezeket az erőket ajándékozta az Isten feltámadásnak, vizsgálatának, újraépülésnek, védelemnek és dicsőségnek ajándékaként a nagy lelki leromlás után, amely a XVI. század elején a magyar társadalomban is megingatta a keresztény egyház isteni hivatásába, sőt a keresztény vallás idvezítő erejébe vetett hitet is és a mely lelki leromlás Mohácsnál temette sírba a nemzet színt-virágát s vele jó időre a boldog jövő reményességét.*

— Ezért van, hogy amíg Mohács emlékének négyszázados évfordulánál mély gyászba öltözik a lelkünk, addig a gyászruha fölé nemes önértékeléssel és elvitathatatlanul tesszük fel a méltó dícsérvé koronáját, amelyet a magyar reformáció számára azért adott meg az Isten, mert az evangéliumból és nemzeti lelkéből merített célkitűzéseivel felemelte a porba süllytött magyar nép lelkét s meggazdagította a keresztény vallás és a magyar nemzet jobb jövőjébe vetett hittel, bizodalommal, reményességgel, amelyeknek vizsgálató és bátorító erejére ma is felettebb szükség van a Trianon mohácsi véze után.

— Mivel magyar református egyházunknak hazánk sorsa vonatkozásában ilyen versenyen felüli érdeme, feladata és hivatása van: azért fokozott mértékben kell kifejtetni minden képességeit: erősíteni lelki tartalmát, eredményessé tenni hivatalos életét és egész szervezetében, hivatalos, egyesületi és társadalmi szervezete életében érvényre juttatni úgy az evangélium, mint a nemzeti élet hatása alatt kialakult lényege és hivatása követelményeit.

— Ami ebből a feladathoz az Országos Ref. Lelkesítő Egyesületre néz, azt ez az egyesület immár közel két évtizeden át szívesen vállalta és hűséggel teljesítette és teljesíteni fogja a jövőben is. Sem az elhatározását ingadozóvá, sem az elszántsát bénává, sem

*a kedvét szárnyszerűvé nem fogják tenni azok a jelenségek, amelyekből az államnak magyar hálvinista egyházunk iránti csekély érdeklődésére és kevés méltánylására joggal és szomorúan következtethetünk.*

— A múlt évi kongresszusunkon kifejezésre jutott panaszaink általában beigazolást nyertek. Tagadhatatlan, hogy a reparáció terén történtek lépések különösen az állami járulékok felemelése formájában, úgy hogy ma már

*a magyar református egyháznak az 1848. évi XX. 1.-cikkre alapított állami dotációja körülbelül*

van annyi, mint egy katolikus püspökség állami javainak hozama.

A mai állapottal azonban nem elégedhetünk meg és kérnünk kell nemcsak a békebeli mértéket, hanem ezen túl azt is, ami bennünket az 1848. évi XX. t.-c.-ben foglalt viszonyosság és egyenlőség alapján megillet és amiről érdemesültségünk és önértékünk sérelme nélkül nem mondhatunk le soha.

— Egyházunk eszményi jellemétől mi sincsen távolabb, mint a bármely forrásu hitartottság állapota

és semmiféle felel meg ennek a jellemnek jobban, mint a minden oldalról biztosított függetlenség, a saját erején megélés és diadalmaskodás méltósága. Szilárd törekvésünknek kell lenni, hogy ezt a célt elérhessük és pedig együtt és egyszerre, a többi vallási felekezettel ugyancsak a viszonyosság és egyenlőség igazsága szerint. Ennek a magaslatnak a kiépítéséhez azonban a lelki és anyagi javak fokozatos gyűjtése és tartálékoltása vezet, amihez erő kell.

— A felekezeti békének az ország belső ereje szempontjából megbecsülhetetlen értéke van. Megalapozásához és biztosításához azonban nem az az út vezet, amelyen ütközött mértékdöntőket

az állam a viszonyosság és egyenlőség hiányának rendszerét, a többségben levő felekezet pedig az „uralkodó egyház” magyar nemzeti szuverenitás szempontjából is aggodalmas törekvéseinek jelszavait és tényeit állítja oda.

Hol vagyunk a keresztyén egység, tehát egyenlőség elhíhetőségétől, amikor családok lelkeszeink a létminimum hiányának nyomoruságos és szegénytelen állapotában képezik a fordított típusát annak, aminek egyenes típusa a fejedelmi államvagyonok családalan dúsz élvezői.

— Hol vagyunk a keresztyén egységben rejlő egyenlőségtől és türelmetől, amikor református katonáink vallásukkal ellenkező szerződésekre kötelezettek és a „Regnum Marianum” idegen eszméje előtt más tisztelgés formáira kényszerítettek, amikor hatóságok közegek verik ki a munkából és uccai inzultussal tartóztatják fel a békés református hivatást éppen „Ürnapján”, amelyetől mint bálványimádásos ünneptől a legjogosabban zárkózik el minden keresztyén, ki az Ur Jézus Krisztus egyszerű, tökéletes, nem utánozható és nem ismételtető áldozatát tartja idvessége biztosítékának; amikor vallási hitogás alapján folyik szöszéki izgatás kormányzóink és miniszterelnököink ellen, akiket pedig éppen „tisztá, evangéliumi, predesztinációs kálvinista hitük” tett képessé, erős és diadalmassá hazánk érdekében megmentésére és megtartására megküzdési képzelhetetlen nehézségekkel és hozni meghálálatlan áldozatokat. Hol van a keresztyén szeretetnek, türelmetlen csak halovány vonása is a római kath. püspöki kar legutóbbi állásfoglalásában, amellyel tiltakozván a zászlók és jelvények együttes megáldása ellen, a keresztyén szolidaritás utolsó szálát is szét szakította a keresztyén egyházak között.

— Mi azonban a türelmetlenségnek, ellenséges mohóságnak és gyűlöletnek környező árja közepette is építünk és építeni fogunk. És ha a kultuskormány agályosnak látja azt, ha az ORLE a maga panaszaival fiú bizodalommal közvetlenül terjeszti eléje, vagyis ha a szavunkat nem hajlandó meghallgatni közvetlenül, módunkban van a presbitériumok és gyülekezetek százaiban keresztül, azok bevonásával és felvilágosításával indítani hivatalos utra a sérelmeket;

a rázkódásokért természetesen a felelősséget elhárítva magunktól.

Kezünkben ki nem csavarható hatalmunk a szeretet, amelyet Krisztustól vettünk és amellyel az ő lelkiországa és földi országunk, hazánk erősitésére és dicsőségére alkotunk

— Bizonyosságul ime az eddigi irodalmi és emberbaráti alkotásunk láncához egy újabb nagy és csillogó lépcsőzetet fűzünk a leányárva Kálvineumának formájában, amelyet lélekkel és áldással maga az Ur: az özvegyek őrizője és árvák istája tölt

meg. E szent alkotással kapcsolatban már itt kiemelem a sok érdemesek közül a Kiss Ferenc felülemelkedő, nagy érdemeit. Ha Isten is egyedül a dicsőség, annak fényéből hárit vissza órea bőségesen.

A két Kálvineum árvaházat felépítettük. Fenn is kell tartanunk, úgy, hogy a fentartás anyagi erői közt minél kevesebb legyen az ott nyert javakért befolyó rideg ellenszolgáltatás. A fentartás pénzügyi alapja olyan legyen, ami az árvaház lényegének legjobban megfelel: saját munkánk eredményéből biztosított ingyenes élet.

— Épen ezért alkottuk meg a *Gazdák Biztosító Intézetének* és a *Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetének* keretében a *Református osztályt*. Ezekben saját becsületes munkája után alkalma nyílik minden lelkésznek segíteni anyagi helyzetén s segíteni a megalkotott jóléti intézményeken.

— Az egymás iránti szeretet, megbecsülés, testvéri egység és békeség jegye alatt, lelkével, szellemével és hatalmával tudtuk idáig Isten segédelmé folytán az áldások bizonyosságait egymás mellé állítani. Vetés volna szép multunk ellen, keserítése jelenünknek és kockázatása eredményekkel ígérkező jövődönknak, ha bármi okból és bármi célokért idegen tüzet vive az oltárhoz, a szeretet, egység és békeség kötelekeit meg-

oldanánk. Sokkal többek, nagyobbak, fontosabbak és szentebbek a mi eltérést nem ismerő magyar kálvinista közösségünk alapvonalai, sem hogy azokért áldozatul ne lehessen hozni a mellék kérdések különbségeit.

— Munkánk sikerét Isten kegyelmébe ajánlva, a gyűlést megnyitom.

A beszéd minden megállapítását nagy helyesléssel, tapssal és sok helyütt lelkes eljenzéssel fogadta a közgyűlés. Különösen és megérdemelten jutott ki a lelkes ünneplés a püspöknek és Kiss Ferenc lelkésznek, egyetemi tanárnak, akit percekig, felállva éljenzett, tapsolt, ünneplte a közgyűlés. De a püspök indítványára meleg elismerésben részesítette a közgyűlés rendezőit és előadóit is, akik valóban szép és nagy munkát végeztek.

Hetessy Kálmán dr. és Sütő Kálmán ismertették az elnöki megnyitóhoz fűződő indítványokat, amelyeket a közgyűlés egyhanguan elfogadott.

Kilényi Lóránt felszólalására kimondta a közgyűlés, hogy a Bethlen Gábor Szövetséget az ORLE alosztályként elfogadja.

## Deklaráció a mohácsi vész négyszázados évfordulója alkalmából

Révész Imre dr. lelkész, egyházkerületi főjegyző olvasta fel ezután a deklarációt a mohácsi vész évfordulója alkalmából:

Az ORLE közgyűlése az örökgyászú mohácsi vész négyszázados évfordulóján megszentelt ünnepi érzések között egyesíti a visszaemlékezés fájo könnyeit az egész magyar nemzetével. A tegnapi még sokkal szörnyűbb új mohácsi sírból csak alig kiemelkedő nemzetünk jobb jövőjéért minden hű és istenfélő igaz magyarral — imádja bármelyik templomban az Örökkévalót, — buzgó és odaadó testvéri érzések között együtt imádkozik.

Rámutat a reformáció nagy erejére, amely legnagyobb hatóerő volt a feltámadás munkájában. Majd ezt mondja:

Ünnepélyesen kijelenti közgyűlésünk, hogy ennek a munkának Istentől kijelölt és ajándékba kapott utján nem fogja feltartóztatni a magyar református lelképásztorokat és a felelős vezetésekre bízott öntudatos reformátusok hívó seregeit semmiféle testvértelen gáncsvetés, jöjjön az akármelyik oldalról és dolgozzék akár a nyilvánvaló történeti tények meghamisításával, akár a jelen erő tényezőinek ellenséges szándéku megszervezésével.

Nem győzött meg a gonoszról, sőt inkább jóval igyekezve meggyőzni a gonoszt, kitagadó hajlandóságok által meg nem ingatva, sőt megerősödve az édes és egyetlen magyar haza csöndes és áldozatos szeretetében, ha megtapodtatva is, utszéli tövisként, de égve, mint a Mózes csipkebokra, mint ostorozottak és meg nem állítottak, mint bánkódók, noha mindig örvendezők, mint szegények, de sokakat gazdagítottak, mint sem-

minélküli valók, de mindennel bírók, — így kívánunk haladni a magyar református lelképásztorok és az ő zászlós táboruk, az ORLE, előre a munka és a becsület, a felelősség és a szolgálat kereszthordozó utján, a Megváltó és Üdvözítő Mester nyomában és ezen az egyetlen lehetséges úton kívánják vezetni forrón szeretett hazájukat és nemzetüket a nagy feltámadás felé.

### Jelentések

Ezután Csikesz Sándor dr. egyetemi tanár, az ORLE főtitkára terjesztette elő a titkári jelentést amely felölelte az elmúlt év minden eseményét. A szép és tartalmas jelentést a közgyűlés tudomásul vette és ennek kapcsán

tiltakozott a kultuszminiszter ama ténye ellen, hogy a kecskeméti református jogakadémia hallgatóinak számát az igazgató és a fentartó megkérdezése nélkül negyvenben állapította meg.

Ugyancsak Csikesz Sándornak a könyvkiadó alapról, kiadványokról és a Theológiai Szemlérel előterjesztett jelentését a közgyűlés tudomásul vette.

### Jelentés a Kálvineumokról

Nagy figyelemmel hallgatta meg ezután a közgyűlés Kiss Ferenc jelentését és lelkes, szép előadását a Kálvineumokról. A fiú Kálvineum már működik. A leány Kálvineumon az utolsó simítások folynak. Mivel az épületben nagy a rendtelenség, a szeptember 1-re tervezett felavatási ünnepsége elmarad s azt a megnyitással együtt október 13-án a presbitéri konferencia kapcsán tartják meg. 14-én és 15-én lesznek a felavató ünnepségek, 16-án lesz a megnyitás és 17-én megkezdik a munkát.

Mivel a terület kicsinek bizonyult, ezért Kiss Ferenc megszerzte a mellette fekvő telket és háza is. Az összes kiadások 4000 millióra rugnak, amely összegből 400 millió korona fedezetlen.

Bejelentette, hogy a kálvineumi lelkészi állásra meghirdette a pályázatot és arra Ferenczy Károly dr. lelkész pályázott is. Kéri a püspököt, hogy mivel a kinevezés az ő joga, nevezze ki a pályázót.

Baltazár Dezső dr. püspök azonnal ki is nevezte Ferenczy Károly drt, aki szép beszédben köszönte meg a kinevezést.

A püspök indítványára a közgyűlés a jelentés tudomásul vétele mellett külön jegyzőkönyvi pontban a legmelegebb ünneplés közben szavazott köszönetet Kiss Ferencnek lelkes s minden elismerést megérdemlő munkájáért a Kálvineum érdekében. Egyben tudomásul vette, hogy Kiss Ferenc tanítónőjelöltek részére Kisvárdán Kálvineum fiókot állított föl.

A konferenciáról s az ezekhez fűződő határozati javaslatokról Erdős Károly dr. lelkészkepzőintézeti igazgató tett jelentést, amelyet a közgyűlés tudomásul vett.

Futó András lelkész, püspöki titkár a pénztári jelentést és költségvetést ismertette, amelyeket a közgyűlés elfogadott.

Kimondta ezután a közgyűlés az Országos Református Jóléti és Gazdasági Társulat megalakítását.

Juhász László imája és szoltár éneklése után a közgyűlés véget ért.

A közgyűlés tagjairól a Bocskai gimnázium udvarán csoportképet vettek föl.

### Ünnepi beszéd

Délben a kisgazdakörben az ORLE tagjainak tiszteletére Hajduböszörmény városa pompás ünnepi ebédet adott, amelynek jóságáért és sikeréért Vékonny Lajos vendégülst illeti meg az elismerés.

Az ebédén az első felköszöntőt a kormányzóra Baltazár Dezső dr. püspök mondta, míg Görömbey Péter esperes a Baltazár-serleggel a püspököt köszöntötte fel, kiemelve ennek nagy érdemeit. A lelkesedéssel fogadott hivatalos felköszöntők után a felköszöntők egész sora hangzott meg el.

### A délutáni program

Délután megalakult az Országos Református Jóléti és Gazdasági Társulat a városházán.

Innen a Bocskay szobor elé vonultak az ORLE tagjai. A Hymnusz éneklése után Medgyaszay Vince esperes szavalta el a szép ódáját, majd egy dicséretet énekelték. Peleskey Sándor debreceni lelkész szépen szavalta el Benedek János Bocskay költeményét, Barabás Samu nemzetgyűlési képviselő, lelkész magas szárnyalású ünnepi beszédet mondott.

Végül megkoszorúzták a szobrot a protestáns egyesületek rövid beszédek kíséretében, a hajduböszörményi nők virágadományából készült koszorúkkal.

Kedden az ORLE tagjai látogatást tesznek a Hortobágyon és Megtekintik Debrecen nevezetességeit. A Hortobágyon a város, Debrecenben a református egyház látja vendégül a lelkészeket.

## FRANK MIKLÓS, CSAPÓ-UCCA 1.

SELYEM ÁRAI:

CREPE DE CHINE Ia. minden divatszínben	-----	K 120.000
CREPE GEORGETTE Ia. minden divatszínben	-----	K 170.000
JAPAN SELYEM minden divatszínben	-----	K 66.000
TAFTALIN minden divatszínben	-----	K 64.000

## Autó - kerékpár karambol

Kótaj község határában Eperjesi Imre debreceni sofőr gépkocsijával elütötte Sárosy László 15 éves Gyula nevű fiát, aki kerékpárjával haladt át az uton. Az összeütközés következtében Sárosy Gyula hatalmas ivben kirepült az utara és súlyos zúzódásokat szenvedett.

A csendőrség megindította a nyomozást az összeütközés ügyében.



## Inog a spanyol diktatura

London, augusztus 30.

Gibraltári jelentés szerint Gibraltárban oly hírek terjedtek el, hogy

Spanyolországban újabb zavargások törtek ki.

A telefon- és táviróösszeköttetés Spanyolországgal két nap óta teljesen szünetel. A zavargásokat állítólag a tüzértisztek és a direktorium között felmerült nézeteltérések idézték elő.

Páris, augusztus 30.

Kerülőutakon Spanyolországból érkező hírek szerint

egész Spanyolországban kitört a forradalom.

Madridnál egyelőre a táviró és telefonösszeköttetés megszakadt. A hírek szerint Madridban zavargások vannak és a zavargások mögött az elégedetlen tisztikar áll.

**NÉGYFOGÁSOS  
elsőröndü ebéd  
14.000 korona  
Belvárosi Transslivánia étteremben**

## Kenézy professzor izgalmas rablókalandja Abbáziában

A debreceni tudományegyetem közismert nőgyógyász professzorának, dr. Kenézy Gyulának kinos kalandja volt Abbáziában, ahol néhány hete szabadságát tölti feleségével. A professzor az egyik szanatórium emeleti lakosztályában lakik és a napokban egyik meleg nyári éjjelen nyitvahagyta hálószobája ablakát. A debreceni házaspár már nyugóra tért, amikor Kenézy dr. felesége álmából felriadva gyanus zörejre lett figyelmes. A szobába sötét holdfényénél megdöbbenve látta, hogy egy alak végig fut a szobán és kimagaslik az ablakon. Kenézyné azonnal felköltötte férjét és az ablakhoz rohanva még látták, hogy a hivatlan látogató a csatorna csövén a harmadik emeletre mászva eltűnik. Természetesen azonnal fellármázták a szanatórium személyzetét és a gyanus alatt üldözésére indultak, aki azonban nyomtalanul eltűnt.

Kenézyék ezután megdöbbenve vették észre, hogy a Kenézyné ágya melletti éjjeli szekrényen egy hosszú és éles tör fekszik. A házaspár legértékesebb holmijai pedig összecsomagolva feküdtek az asztalon, de a professzor aranyóráját és láncát a rabló elvitte magával.

Abbáziában óriási feltűnést keltett a rablókaland és a Kenézy házaspár nagyszámu tisztelői melegen gratuláltak a debreceni professzornak és feleségének szerencsés megmeneküléséhez.

## A vasuti fülkében lezuhant csomag nyakát törte egy debreceni fiatalembernek

Hotorán Emil debreceni fiatalemberrel a Budapestről Debrecen felé haladó személyvonaton különös szerencsétlenség történt.

Hotorán az édesanyjával utazott egy harmadosztályú kocsiban. A vonat indulásakor a feje fölött lévő podgyasztartóból egy súlyos csomag lezuhant és olyan szerencsétlenül esett a fiatalemberre, hogy eltörte a nyakcsigolyáját. A kocsis utasai közt nagy riadalom támadt, az eszméletlenül földre zuhanó Hotorán Emil balesete nyomán. Azonnal meghúzták a

vézfűket és orvosnak adták át a fiatalembert. Az orvosi vizsgálat során megállapítást nyert, hogy Hotorán Emil súlyos csigolyatörést szenvedett. Az állapota életveszélyes.

A rendőrség részéről a vizsgálat megindult annak megállapítására hogy kit terhel a felelősség a súlyos szerencsétlenségért. A tanúk egyrésze azt adta elő, hogy a csomag olyan rosszul volt a tartóban elhelyezve, hogy a legkisebb mozdításra lezuhant.



## A könnyelmű építkezés miatt összeomlott egy kispesti épülő gyártelep

Hét halottat és nyolc sebesültet huztak ki a romok alól

Budapest, augusztus 30.  
Ma délelőtt fél tíz órák borzalmas szerencsétlenség történt Kispesten a Hungaria Jacquard szövőgyár telepén. A gyár tulajdonosai az eddigi gyártelep mellé egy új emeletes műhelyt építettek. Ma építkezés közben tizenkilenc kőmives azzal foglalkozott, hogy az első emelet menyeretét tartó faoszlopokat eltávolítsa.

Mikor a faoszlopokat eltávolították, az egész menyeret inogni kezdett és a következő pillanatban irtózatossá robajjal zúdult alá a betonmenyeret és dőlt össze a falak.

A szerencsétlenség első pillanatai után a szomszédos műhelyekből és gyárakból csapatostól érkeztek futólépésben a munkások, hogy szerencsétlen társaiknak segítsenek. Néhány perc múlva megérkezett a rendőri bizottság és a mentők is.

Debroviczky rendőrtanácsos az első percben letartóztatta Németh Albert építészvezetőt.

A letartóztatott pallér idegrohamot kapott.

A mentők és a kivonult tűzoltók azonnal hozzáfogtak a romok eltakarításához. Hosszu, megfeszített munka után elfojtott hangok hallatszottak a romok alól.

Halló! Segítsé! Egymásután huzták elő a sebesülteket és halottakat a romok alól.



## Debrecen kertségei és telepei a tifusz-megbetegedések gócpontjai

Bővítik a klinika fertőző pavilonját, hogy a jövőben minden tifuszos beteget el tudjanak helyezni

Megirtuk, hogy a debreceni egyetemi klinika több debreceni tifusz beteget visszautasított, mert megfelelő hely hiánya miatt nem tudta őket elhelyezni. A tifuszos betegek elhelyezését a város oldotta meg úgy, hogy a Monostorpályi uton levő járványkórházat szerelték fel dr. Balkányi Ede tisztiorvos intézkedésére, ahol jelenleg nyolc beteg fekszik. A város tisztifőorvosa dr. Tüdös Kálmán, aki szabadságáról szombaton tért haza, mihelyt értesült a történetekről, azonnal érintkezésbe lépett az egyetemi klinikával és tárgyalásokba bocsájtkozott a tifuszos betegek elhelyezését illetőleg. Személyesen ment ki a klinikára még szombaton és a tárgyalások eredményéről a következőket mondotta:

— A helyzet az, hogy szemlélt tartottam az egyetemi belklinikán, ahol dr. Csiky professzorral és dr. Molnár tanárséggel beszélgetést folytattam, melynek alapján a kö-

Mikor Gulyás Andrásné holttestét a tűzoltók, a romokat takarító munkások közül az egyik fájdalmas hangon felkiáltott:

— A feleségem!

A zokogó férfit alig tudták a holttesttől elvonszolni.

A következő halott Germán József. A fia, Germán János megsebesült és bekötözött fejével kísérte édesapját a halottasházba.

Kispest izgatott munkaslakosságát rendőri kordon zárta el a szerencsétlenség színhelyéről.

Délután két óráig hét halottat, négy könnyű és négy súlyos sebesültet hoztak napvilágra.

Dobroviczky rendőrtanácsos a következőket mondta munkatársunknak a katasztrófáról:

— Tulajdonképpen vékony, alig 30 centiméter átmérőjű falra huztak egy 75 centiméter vastagságú betonmenyeretet. Még nedves volt az épület, amikor elvették alóla az állványokat és ezért omlott össze.

A rendőrség a déli órákban őrizetbe vette Bálint Lászlót is, aki a már előzőleg őrizetbe vett pallérral az építkezést irányította.

Délután két órák megjelent a helyszínen Pesthy Pál igazságügyminiszter, akit a hatósági tisztviselők tájékoztattak a szerencsétlenségről.



vezetőket terjeszthetem a kérdéssel a polgármester ur elé:

— A belklinikán egy földszinti női és egy földszinti férfi nagyobb kórterem van fenntartva a tifuszos betegek részére. Ezek azonban hamar megteltek mert nem a debreceni, hanem a vidéki betegeket is fel kellett venni.

A klinika abban az esetben, ha hely marad üresen, azonnal felveszi a jelentkező betegeket, de most nem tud több beteget elhelyezni főleg azért, mivel a klinikához tartozó fertőző pavilonra egy emeletet huznak és az építkezés miatt 46 ágygyal kevesebb ágy áll rendelkezésre, mint máskor.

Ha a fertőző pavilonra huzott emelettel készen lesznek, rendelkezni fognak elegendő számú ágygyal. A belklinikai többi kórtermekben a betegség természete miatt nem helyezhetők el tifuszos

betegek. Ezért történt aztán szabadságom ideje alatt a kényszerítő hatások következtében, hogy

a sok tekintetben ki nem elégitő járványkórház dr. Balkányi Ede javaslatára használatba vétetett.

Mostantól kezdve ott helyeztetnek el azok a tifuszos betegek, akiket a klinikán nem lehet elhelyezni. A járványkórház vezetésével dr. Tamássy Géza kerületi tisztiorvos bízott meg. Ami magát a tifuszjárványt illeti, elmondhatom, hogy az év második felében szokásos emelkedésről van szó, főleg a város körüli telepeken és kertségeken.

Az esetek általában könnyebb lefolyásuak és járványról beszélni ezidőszereint még időelőtti dolog.

A kertségeken és telepeken gyakran fellépő tifuszos betegségek okainak megállapítására a tisztifőorvos az egyetemi kórtani intézet bevonásával megkezdte a munkát. Amint a munkálatok készen lesznek, az idevonatkozó javaslatot a tifusz-fészek megszüntetéséről beterjesztik az illetékes fórum elé. A kertségek és telepek vizsgálásával három négy hét múlva készen lesznek.

A tisztifőorvosnak a közkórház további fenntartása, illetve a klinikán el nem helyezhető betegek elhelyezése tárgyában megvan a véleménye amelyet ott és amikor kell, elő is fog terjeszteni. Nyilatkozni azonban ebben a kérdésben még nem áll módjában, mivel a kérdés most van tárgyalás alatt és nem alakultak ki még a tiszta helyzetek.



## A mohácsi emlékűnnep

Mohács, augusztus 30.

Harmincezer főnyi közönség jelent meg tegnap Mohácson, hogy résztvegyen a mohácsi gyászűnnepben. Reggel 7 órák zenés ébresztővel vonult fel a katonaság. Fel 9 órák érkezett a fővárosból Horthy kormányzó elnök kísérettel a „Zsófia” luxuszószón. Az ünnepélyes fogadtatás után a Szechevi téren megkezdődött az ünnepség. Zichy Gyula gróf érsek főnemes papi segédlettel beszélt a fogadalmi templom alapkövét. A tábori mise után gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter nagyszabású emlékbeszéde következett, majd a közönség a Csele patak partjára vonult. II. Lajos emlékoszlopánál József Ferenc főherceg felolvasta ünnepi beszédét. Huszrev bey, török követ török nyelven mondott beszédet, amelyet Dsevad Oszman sajtóattasé tolmácsolott. Az érdekes beszédben testvéreimnek szólította a magyarokat s a két nemzet erkölcsi kötelességét hirdette. Beszédét így fejezte be:

— Amidőn az itt porladó magyar és török hősök emlékének mély hódolattal áldozók, lehetetlen meg nem emlékezni a magyar szabadságharc nagy hősről, II. Rákóczi Ferencről, akinek nemes hamvai sokáig pihennek török földben; s akinek dicső emlékét kegyelettel őrizi ma is a török testvéremzet.

Az ünnepi közönség a török követ beszédét lelkes eljénzéssel fogadta. Ezután eljön a kormányzó helyezett el koszorúját az emlékműre hosszabb beszéd kíséretében, majd a megjelent előkelőségek és a társadalmi egyesületek kiküldöttjei koszorúzták meg az emlékoszlopot.

A kormányzó feltűnést keltő beszé-

**Korona védjegyű  
férfi cipők**  
egységára kor. 395 ezar  
**NEUMANN MIKSA**  
Piac ucca 14.

dében, amelyet a jelenlévő politikusok Magyarország jogszlov orietációja szempontjából tartottak nagyfontosságúnak, többek között a következőket mondta:

— Hosszu, nehéz idő mult el, amíg újra megindult a vérkeringés az ország megcsontított, elernyedt testében és újra életre kelt a nemzet. Az egykori ellenségből jóbarát lett. A két ősi rokontaj közötti ellentétek elsimultak és helyükbe lépett a megértő barátság és a kölcsönös meleg rokonszenv.

— Attól a jó barától viszont, akivel oly soká fűzött össze minket a déli végeken a közös védekezés életbevágó érdeke, utóbb, sajnos, mélyreható ellentétek választottak el. Hiszem és remélem, hogy itt is hamarosan visszatérhet a régi barátság és megértés.

Az ünnepség a Hiskegy élénklésével véget ért.

Este a gyásznap megható aktusa következett vízünnepellyel és színházi díszelőadásaj egybekötve.

Az egyik fővárosi lap munkatársa a mohácsi ünnepség után beszélgetést folytatott Hűszrev bej török követtel, aki a következőket mondta:

— A mohácsi ünnepség mélyen érintett és megható. Azt hiszem, a világtörténelemben egyedül álló ünnepség ez, amidőn évszázadok multán egy szomorú nevezetességű csatátörén két nemzet ünneplése kien-gesztelődésben találkozik.

Erdekes találkozás a véletlennek, hogy a török nemzetet ezen az ünnepeken a mohácsi török sereg egyik vezérének, Hűszrev bejnek — aki a török jobbszárnyat vezette — utódja képviseli és 400 év multán egy másik Hűszrev bej jön, hogy a kien-gesztelésnél jelen legyen.

### RAMMINGER hölgyfodrász Varga-utca 1.

### 1927. október elsejéig be kell vezetni a házakba a csatornát

A városi tanács a következő hirdetményt teszi közzé:

A városi tanács tudomására hozza az érdekelt telektulajdonosoknak, hogy a törvényhatósági bizottság június 29. napján tartott közgyűlésében hozott határozatával a telektulajdonosoknak azt a kötelezettségét, mely szerint telkeiket az uccai közcsatornával annak kiépítése után egy év alatt összekötni tartoznak, 1927. évi október hó 1. napjáig leendő teljesítési határidőre kitölti. Felhívja ennél fogva az érdekelt telektulajdonosokat, hogy a csatorna bekötés fenti időig annál is inkább eszközöltessék, mert különben ellenük a közegészségügyi és köztisztasági szabályrendelet alapján fog-nak eljárni.



### A Rakovszky uccai városi bérház építésére kiírtak a pályázatot

A város, mint már megírtuk, a DMKE mögötti kislakásos bérházak mintájára elhatározta egy hasonló bérház építését, a Rakovszky uccán. Az új városi kislakásos bérházban 6 kétszobás és 2 egyszobás lakást terveznek, megfelelő mellékhelyiségekkel.

A nagy lakásinségre való tekintettel az építkezés sűrű és a városi tanács már kiírta a pályázatot a bérház felépítésére. A versenytárgyalást szeptember 15-én tartják meg és az építkezésnek december 15-ére be kell fejeződni. Mivel az építési munkálatok megkezdésétől a befejezésig mind-össze három hónap áll a megbízandó építési vállalkozó rendelkezésére, a falak szárítását mester-séges uton fogják eszközölni. A mesterséges szárítás költségeit már

## Hegedüs Jenő dr feltűnést keltő előadást tartott az ingó jelzálog törvényjavaslatról a kereskedelmi és iparkamarában

Az igazságügyminiszter elkészítette az ingó jelzálogról szóló törvényjavaslatot, melyet észrevételezés céljából megküldött a kereskedelmi és iparkamarának. A törvényjavaslat ismertetése tárgyában a kamara hétfőn igen népes értekezletet tartott, amelyen a közgazdasági élet vezetői közül számosan megjelentek. A törvényjavaslatot rendkívül alapos és minden részletre kiterjedő előadásban dr. Hegedüs Jenő tb. főügyész, ügyvédi kamarai alelnök ismertette.

Sesztina Jenő kamarai elnök kiemelte azt a nagy jelentőséget, amelyet a törvényjavaslat a kisipari hitel fedezeti alapjának kiterjesztése tekintetében jelent.

**Dr. Hegedüs Jenő biztos vonalú, áttekinthető képet nyújtott a magángazdaságok válságáról.**

Az állam pénzügyének egyensúlyba állítására való törekvések azonban nem voltak képesek a magángazdaság javulását megteremteni. A gazdasági élet a megfelelő tőkét nélkülözi.

Az ingó jelzálog jog intézménye a hitelkérdés megoldását és a hitelleltetés megkönnyítését és lehető biztosítását célozza.

Örömmel kell tehát a törvényjavaslatot fogadnunk, habár nem szabad benne csodaszert látni. A zálogjog a mai életviszonyok között is a hitelszerzés fő eszköze. Ha a zálogul szolgáló tárgy nem megy át zálogjogsult birtokába, létrejön a jelzálog. A magyar magánjog ezidő szerint csak az ingatlan jelzálog jogot ismeri s így

az ingó jelzálogról szóló törvény egy új intézmeant van hívatva bevezetni jogrendszerünkbe.

Eddigi jogunk szerint a zálogul lekö-tött ingó dolog a lekööttség idejére gazdasági kárt jelent, mert a hitelező azt nem használhatja, de viszont az adós birtokából ki van vonva és így produktív célra fel nem használható. E gazdasági hátrányt kívánja megszüntetni az ingó jelzálogról szóló törvény, mert azt a célt akarja elérni, hogy

a hitelező követelése biztosítva legyen, másfelől a zálogul szolgáló tárgy továbbra is az adós birtokában maradván, produktív termelésre felhasználható legyen.

Az ingó jelzálog jog, mint új hitel-forrási intézmény megvalósításának szüksége a mai gazdasági viszonyok között fokozottan fennforog.

A törvényjavaslat második szakasza szerint az ingó jelzálog jognak tárgyai lehetnek az iparban: az iparüzem felszerelése, a feldolgozásra szánt nyersanyag vagy félárú készlet, az ipari termények elkülönített raktárkészlete. A kereskedelemben: a kereskedelmi üzlet felszerelése, a kereskedelmi áruk elkülönített raktári készlete.

Nagy általánosságban egy kereskedelmi üzletnek a felszerelése elvonatkoztatva magától az üzlettől, mint jogi és gazdasági fogalomtól, nem nagy értéket képvisel. Ami az elkülönített raktári készletet illeti, egyes esetekben lehet, hogy ez előnyt jelent az adósa és mindenesetre nagyobb biztosítékot a hitelezőre nézve, azonban a gyakorlatban a hitelszerzés könnyebbége szempontjából ettől sem lehet sokat várni.

Az iparüzem felszerelése már nagyobb számba jöhető tetel, mint a kereskedő berendezése. A feldolgozásra szánt nyersanyag, vagy félkész árukészletet illetőleg tisztázandó az a kérdés, hogy miképpen használja fel az iparos nyersanyagát és félárú készletét, ha azok le vannak foglalva. Erre az esetre intézkedik a törvényjavaslat 54. szakasza. Kedvező hatást lehet várni a törvényjavaslatról a gyáriparnál, ahol a gyári berendezések és üzemanyagok nagy előnyt je-

lentenek a hitelszerzés megkönnyítése és a hitelezők biztonsága szempontjából.

A törvényjavaslattervezet nem terjesztette ki az ingó jelzálogot a végrehajtás alól mentesített ingóságokra, ami a hitelkereteket épen a törvényes gyámolításra reászoruló kisiparosok rovására korlátozza.

A törvényjavaslat szerint olyan hitelintézet, vagy olyan hitelintézet tagintézetének követelését lehet ingó jelzálog joggal biztosítani, amelynek alapszabályait a törvény állapítja meg, vagy erősíti meg. Súlyosan fogja érinteni a kereskedelmet, hogy a pénzügyintézetek általánosságban ki vannak zárva az ingó jelzálog hitelezéséből, mert a kereskedők majdnem kivétel nélkül a törvényjavaslat által kizárt pénzügyintézetekkel vannak összekötöttesben.

Az ingó jelzálog jog közhitelű nyilvántartására a telekkönyvi hatóságot gyakoroló kir. járásbíró-ságok ingó jelzálog könyvet vezetnek.

Itt felmerül az az aggodalom, hogy a telekkönyvi hatóságok a hozandó törvény által reájuk hártott nagy feladatok elvégzésére nem lesznek elég erősek. Így a gazdasági élet olyan szervezet beállítását kívánja, amely a

## Vármegyei tüzoltó közgyűlés, zászlószentelés és verseny Egyeken

Roncsik Jenő dr főparancsnok a tüzoltó szeretetről, amely nem ismer felekezeti különbségtételt

Vasárnap tartotta meg Debrecen sz. kir. város és Hajduvármegye Tüzoltó Szövetsége évi közgyűlését Egyeken, ahol egyúttal az ottani tüzoltóság zászlószentelési ünnepe és tüzoltóverseny is volt. Az ünnepségen megjelentek Marinovich helyettes államtitkár, az Országos Tüzoltó Szövetség elnöke, Petry Pál államtitkár, Tomcsányi Kálmán miniszteri osztálytanácsos, Rásó István ny. főispán, Nábráczky Béla főjegyző, Roncsik Jenő debreceni és Papp Ferenc szegedi tüzoltó főparancsnok, Tóth Gyula rendőrkapitány és sokan mások.

Vasárnap reggel zenés ébresztő után a versenyben résztvevő 15 csapat — köztük a debreceni tüzoltóság saját költségén kiutazott, egyszerűen fegyelmzett mintacsapata — kivonult a határba, a verseny színhelyére. Ott Kalocsay Gusztáv által celebrált táborig mise után

**felszentelték az egyéki tüzoltóság zászlóját,**

amelynek rúdjára Scharf Klári és Bömbödy Bözsi kötötték szalagokat. Ezután a csapatok diszmetben elvonultak a zászló előtt, majd megkezdődtek a versenyek: mozdony- és szerkocsi s taktikai gyakorlatok, amelyeket élvezettel szemlélte a nagyszámu közönség.

Delben a tüzoltó szövetség tartott közgyűlést Rásó István ny. főispán elnöklésével, majd disz-metben volt. Petry Pál államtitkár hangoztatta felköszöntőjében, hogy a tüzoltónak hazafias és kereszt-tyén szelleműnek kell lenni. Ron-

nagyon sok munkát igénylő nyilván-tartásokat elvégezni képes lesz.

Előadásának konkluzióaként javasolta dr. Hegedüs Jenő, hogy a kamara felterjesztésében kívánja a végrehajtás alól mentes ingóságoknak a megkívántató korlátok közötti lekö-tésének megengedhetését, az ingó jelzáloggal biztosítandó követeléseknek kiterjesztését és a 19. szakasz 1. pontjában jelzett hitelintézetek tagintézte megjelölés kétséget kizáró precizizozását, az 51. szakaszban foglalt rendelkezéseknek az u. n. keret-biztosítéki ingó jelzálognak az összes gazdasági ágakból eredő hitelügyle-tekre leendő kiterjesztését, végül, hogy nyomatékosan hívja fel az igaz-ságügyminiszter figyelmét arra, hogy az ingó jelzálog törvényt csak abban az esetben léptesse életbe, amennyiben a telekkönyvi hatóságok megfelelő bírói és kezelő személyzettel lesznek kibővitve és kívánja, hogy

a megállapítandó illetékek ne terheljék az amugy is nagyon költséges eljárást.

A nagy tetszéssel fogadott, tartalmas igen értékes előadást vita követte, amelyben dr. Szántó Sámuel, Falk Lajos és Petrányi Béla vettek részt.

Dr. Brück Gyula, a Kékosz debreceni csoportjának ügyésze az ingó jelzálog jognak a végrehajtás alól mentesített ingóságokra való kiterjesztését aggályosnak találja s így azt fenntartandónak tartja.

Dr. Hegedüs Jenő a felmerült aggodalmakat eloszlatva s ezután az értekezlet az előterjesztett javaslatokat elfogadta.

csik Jenő dr. főparancsnok viszont hangsúlyozta, hogy

a tüzoltó csak egyféle szere-tetet ismer, a tüzoltó szerete-tet, amit a vallási hovatartozandóság nem szabályozhat.

Mert a tüzoltó csak tüzet ismer, tekintet nélkül arra, hogy kinek a háza ég.

Délután hirdették ki a verseny eredményét, ami a következő:

Mozdonyfecskeendő történő szerelés gyakorlatánál I. a hajdudorogi, II. az egyeki, III. a nádudvari, IV. a hajduszoboszlói tüzoltó-csapat. A kocsifecskeendőszerelés gyakorlatánál I. a püspökladányi, II. a hajdunánási, III. a vámospércsi, IV. a földési tüzoltócsapat. A taktikai gyakorlatban I. a bal-mazujvárosi, II. a kabai, III. az egyeki, IV. a hajduszováti tüzoltó-csapat lett.

A zsüri egyénileg elsőhelyen Pauliny Béla a hajdunánási, másod-dik helyen Lakatos László püspökladányi, harmadik helyen Nagy József vámospércsi tüzoltótisztet tüntette ki értékes díjakkal és oklevelekkel. Versenyen kívül a kocsifecskeendő gyakorlatban a tisza-füredi, a mozdonyfecskeendő gyakorlatban a poroszlói tüzoltó egyesület csapatát tüntették ki.

A díjkiosztás után Köhler tüzoltószergyáros lelkes hangú beszédében üdvözölte dr. Roncsik Jenő főparancsnokot s átnyújtotta neki a Köhler-gyár kitüntetését. Általánosan nagy érdeklődés mellett mutatott be ezután

a debreceni tüzoltóság kiváló mintacsapata

Biró Antal tüzoltótiszt vezényle-

**Iskolacipők**  
eladása megkezdődött  
**NEUMANN MIKSA**  
Plac ucca 41.

Világhírű  
Gyukits, Bossi és Hóckel  
kalapok legolcsóbban  
Kornfeld uridivatházában  
Arany-Bika épület

**875 helyett  
hívja a 402-öt.**

tével rendkívüli precizitással és gyorsasággal végrehajtott gyakorlatokat, amelyeket a közönség zúgó tapsokkal honorált.

A tűzoltónapot, amelynek rendezésében nagy érdemei vannak dr. Roncsik Jenőnek a debreceni tűzoltóság kitűnő főparancsnokának, népünnepe, tűzijáték és tánc zárta be.

### Nagy sikere volt a debreceni országos ebkiállításnak

A Vilmos laktanya hatalmas udvarának mozgalmas képe volt vasárnap és a lovardából a különböző magasságú és erejű kutyahangok koncertje hangzott: a Magyar Ebtenyésztők Egyesülete tartotta országos kiállítását. Az udvar egyik árnyas sarkában hatalmas fehér komodorok bevezésnek, előkelő nyugalommal, tekintélyesen. Impozáns ez a magyar kutyafajta, erejével és keleti tempóságával. A lovardában a korlátokhoz kötve fekszik álmosan vagy rángatja idegesen a porázát 50—60 válogatott szép eb. Egy mérges kuvasz belebőmből a lovardába s egyszerre huszfelől is jön rá a felelet. Szűkölnék a fázós, karsu vizslák és az elegáns szetterek, három főhehé máltai pines összebujva vinnyog és keservesen csaholja bánatát a kutyasereglet komikus, a szákkászörű tacsó és a foxterrier. Szép szürke pumi meresztelgi okos szemét, a tulsó oldalon kedves farkaskutyák üdögölnek, fenyegedően komor dobermannok mellett és a sarokban állkapcsukat a fülkéig nyitva nyafognak a bulldogok. Az udvaron pedig egymásután vezetik a zsüri — Graf Frigyes főállatorvos és Hossay Lajos Károly gazdasági főtanácsos — elé bíráltra az állatokat és Laci, a barátságos, izmos eszkiótkutya egyenesen a nyakukbaborulással fejezi ki irántuk hódolatát. A kutyák kedvelőinek serege kereste fel vasárnap a kiállítást, amelyen a következők kaptak tiszteletdíjat:

Debrecen sz. kir. város tiszteletdíját Kundmann Károly német vizslájával. Debrecen sz. kir. város második tiszteletdíját Hartstein István „Toppans” nevű magyar komondorával, a tiszántuli mezőgazdasági kamara tiszteletdíját Gyertyánffy Aladár drotszürke foxterrierjével, a Lovaregylet tiszteletdíját Ormódy Vilmosné francia bulldogjával, Dorka J. Márton tiszteletdíját Stopper Antal rövidszőrű német vizslájával, Csolnaky Gyula tiszteletdíját Galambos Sándor tömpe német vizslájával, Demetrovics Duci tiszteletdíját Porubszky Andorné angol bulldogjával, Galambos és Nusbaum tiszteletdíját dr. Félix István drotszürke foxterrierjével, Ifj. Horváth János tiszteletdíját Rézner Viktor komondorjával, dr. Isdánsszky Kálmán tiszteletdíját Gyertyánffy Aladár foxterrierjével, Klein Samu tiszteletdíját dr. Félix István foxterrierjével, Kundmann Károly tiszteletdíját Borka J. Márton dobermannjával, Németh Lajos tiszteletdíját dr. Zsdánszky Kálmán foxterrierjével, Sándor Armin tiszteletdíját Györök L. Tivadarné orosz spicével, a pénzügyezetek tiszteletdíját dr. Fehér Amadé német juhászbéval, Steinfeld István tiszteletdíját Ifj. Ormódy Vilmos francia bulldogjával, Hegedűs és Sándor R. T. tiszteletdíját dr. Dienes Lajosné máltai selyem pincével, Kaszanyitzky Andor tiszteletdíját Hulka Gyula pointerrel, a MOVE tiszteletdíját dr. Hutiray József gondoszetterével Fülöp Sándor tiszteletdíját Luxander Géza pointerjével, a Debreceni Vadásztársulat tiszteletdíját Farkas György pointerjével gróf Almásy Dénes tiszteletdíját Czígelt József német juhászbéval, Klein Lajos tiszteletdíját Kánya Lajos angol szetterével nyerte.

Champion címet nyertek a következők: Czígelt József „Zombori Beppo” nevű német juhászbéval, Mengai Emil „Dienne Gyöngyér” nevű tacsójával, dr. Hutiray József „Ripók” nevű gondoszetterével, Ifj. Ormódy Vilmos „Tarzan” nevű francia bulldogjával, Ifj. Ormódy Vilmosné „Dolly” nevű francia bulldogjával, Hartstein István „Toppans” nevű komondorjával és Csiszár Ferenc „Sajó” nevű komondorjával. A kiállítás rendezéséért a helyi csoport vezetését illeti elismerés.

## HIREK

— **Ábrányi Emil a MÁV filharmónikus karmestere.** A debreceni MÁV „Egyetértés” filharmónikus zenekar fejlődésére igen jelentős esemény történt vasárnap, amikor elhatározták, hogy a zenekar élére meghívják Ábrányi Emilt, a kitűnő zeneszerzőt és dirigensét. Ábrányi Emil hetenként Debrecenbe utazik s itt két napot fog tölteni, hogy a zenekart megszervezze és betanítsa. Az áldozatkész debreceni vasutas társadalom az anyagi eszközöket a saját erejéből önként fogja felajánlani. Az értekezlet a lemondott Szűcs Gergely karmesterről a legelismertebb módon nyilatkozott s reményének adott kifejezést, hogy értékes tevékenységét továbbra is fentartja a zenekar számára. Ábrányi Emil e hét végén érkezik Debrecenbe első ízben. A próbák ezután nem a vaogányári telepen, hanem az állomási épület egyik helyiségében lesznek.

— **Beírás és vizsgálatok sorrendje a Dóczyban.** A református leányközépiskolában: Szeptember 9-én 15 órakor javító és külömbözeti vizsgák. Szeptember 10-én 8-tól 12-ig beírás az I. osztályba; 15-től 18 óráig beírás a II. osztályba, ugyanezen nap 8 órakor kezdődik a magántanulók írásbeli vizsgálata. Szeptember 11-én 8-tól 12-ig beírás a III. osztályba, 15-től 18 óráig beírás a IV. osztályba, ugyanezen nap 8 órakor kezdetét veszi a magántanulók szóbeli vizsgálata. Szeptember 13-án 8-tól 12-ig beírás az V—VI. osztályokba. Szeptember 14-én 8-tól 12-ig beírás a VII—VIII. osztályba. Ugyancsak 13-án és 14-én érkeznek az internátus növendékei, akiknek beírása tekintet nélkül az osztályra, ugyanezen két napon történik. Amennyiben az alsó négy osztály beírása nem telnek be 13-án és 14-én, még ide is felveszünk jelentkezőket. Református tanítónéközpő intézet: Szeptember 10-én 9 órakor javító és külömbözeti vizsgát. Szeptember 11-én 9 órakor a zenei hallásu vizsgálata és a helybeli tanulók beírása. Szeptember 13-án és 14-én 8 órakor a vidéki tanulók beírása. Református polgári leányiskola: Szeptember 10-én délelőtti javító vizsgát, délután tantervi külömbözeti vizsgát. Szeptember 11-én magánvizsgát. Szeptember 13-án és 14-én beírás. A Dóczy intézet gyakorló és elemi iskoláiban a pótbéírások szeptember 13-án és 14-én történnek. A Dóczy intézet összes tagozatának évvnyitó istentisztelete szeptember 15-én délelőtti 10 órakor a Kossuth uccai templomban. A tanítás szeptember 16-án reggel 8 órakor kezdődik.

— **Ujból megjavították a csatornauszás rekordját.** Kölnből jelentik, hogy Wierker német uszó, mint a Kölnische Zeitung Londonból jelenti, a csatornát a francia parttól az angol partig 12 óra 47 perc alatt uszta át és így Ederle Gertrud rekordját 1.48 órával javította.

— **Beírás a statusquo izr. elemi iskolában** szeptember 2-án és 3-án lesz. Ujjonnan jelentkező tanulók beírásához a születési és a hímloáltási bizonyítvány szükséges, a többieknek pedig Ertesítő-könyvecskéjüket kell elhozniok. Az igazgatóság.

— **Beírás a női felső kereskedelmi iskolába.** A négyévfolyamu női felső kereskedelmi iskolában a tanév ünnepegyes megnyitása szeptember 15-én d. e. 10 órakor lesz, a tanítás pedig 16-án reggel 8 órakor kezdődik. Beiratkozni naponként 10—12, szeptember 13-án és 14-én 9—12 óráig lehet. Az iskolával internátus is kapcsolatos. Az igazgatóság.

— **Szerencsétlenség munka közben.** Pál Erzsébet 17 éves munkásleány a Stern-kefégyárbán ecsetkészítés közben késével a bal kezefején súlyos sebet ejtett. — Kiss József pályamunkás munkaközben a kalapácsával tévedésből a kezefejére vágott és két ujját összezúzta. — Tivadar Lajos téglagyári elömmunkás a cserépsajtó zuzóhengerét akarta kitesztálni. A forgó henger elkapta a kezét és mutató ujját leszakította. A sérülteket a mentők részesítették első segélyben.

— **Iskolai év kezdete a zsidó reál-gimnáziumban.** A zsidó reál-gimnázium a folytatólagos beírást a már hirdett napokon, szeptember 1, 2. és 3. napján megtartja, de a tanítás a miniszteri rendelet értelmében csak szeptember 13-án kezdődik.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon rokonok, jóbarátok és ismerősök, kik felejtethetetlen nóm végtiszességételen megjelentek s nagy tájaldmunkat részvételükkel enyhíteni igyekeztek, fogadják hálás köszönetemet. Virág Antal és családja.

— **A kereskedő társulati polgári fiúiskolában a javító vizsgálatok sorrendje a következő:** Augusztus 30-án az I—IV. A) és I—II. C) osztályok; augusztus 31-én az I—IV. B) osztályok. A felvételi és külömbözeti vizsgálatok augusztus 31-én lesznek. Mindegyik napon reggel 8 órakor kezdődnek a vizsgálatok. A beiratkozások ideje: szeptember 1-én és 2-án d. e. 8—12 és d. n. 3—6 óráig.

— **A kártyaadósságok sem magánjogi, sem büntetőjogi védelemben nem részesíthetők.** Budapestről jelentik: Érdekes elvi jelentőségű ítéletet hozott ma a budapesti törvényszék Fejős tanácsa, mint felebbviteli bíróság. Fried Samu kereskedő hitelezési család miatt feljelentette Bodor József tőzsdebizományost azért, mert az neki egy hétmillió utalványt állított ki a Löffler-bankházza, amelyre — mint utalag kiderült — nem volt fedezet. A járásbírósgon vitéz Litvai büntető járásbíró tárgyalta az ügyet és el is ítélte Bodort kétheti fogházra. A mai tárgyaláson a vádlott azzal védekezett, hogy a szóbanforgó utalványt ő egy kártyaközben keletkezett adósság fedezésére adta. Miután a tanuk megerősítették a vádlott előadását, a bíróság Erdélyi Lajos dr. védelme után felmentette a vádlottat. Az indoklás szerint felmentő ítéletet kellett hozni azért, mert a bíróság álláspontja szerint a kártyaközben keletkezett adósságok nemcsak magánjogi védelemben nem részesíthetők, hanem köztörvényi, tehát büntetőjogi védelemben sem. Az ítélet jogerős.

— **Beírás a kereskedő tanonciskolában.** A kereskedő tanonciskolába beiratkozni szeptember 9—11. napjain d. u. 3—5 óráig lehet a női felső kereskedelmi iskola igazgatói irodájában (Kálvin tér 2). Az új tanulók az utolsó iskolai bizonyítványukat és a tanoncszerződésüket, a régi tanulók pedig az ellenőrző-könyvecskéjüket

kötelesek bemutatni. A tandíj az egész iskolai évre 200,000 K. A tanítás szeptember 16-án d. u. 2 órakor kezdődik.

— **Beiratás** gyermekeknek német nyelvoktatásra a szeptemberben kezdődő tanévre, naponta 11—12-ig. — Német Gyermekekotthon, Piac ucca 34.

— **Zenekerdelők Körébe** beiratkozás szeptember 1—10-ig a Zeneiskola dísztermében, délelőtti 10—12-ig.

— **Brück Emil** zeneszerző-tanár zongora és zeneelmélet tanításait szeptember elsején megkezdte. Jelenkezés lakásán, Thaly Kálmán ucca 12.

— **Iskolacipők** legjobbak Alföldi cipőüzemben, Piac ucca 72.

— **Elismerten legnagyobb választék és legolcsóbb árak** Feldheim Imre posztóházában, Kossuth u. 6.

Riálitáson első díjjal kitüntetett rendezés eladó. **LUSZTIG** szialosnál, Deák Ferenc-utca 10.

— **Hölgyek** igényelmél Paróka különlegességek legjobb minőségben, valamint olesón Moskovitz heber könyvkereskedésében szereshetők be, Piac ucca 56.

— **Kápolnási templomban** többrendbeli imaszék minden elfogadható árért örökáron eladó. József kir. herceg ucca 38.

— **Tükörgyártás, üvegsziszolás, kirakatok túlközése.** Sipkovits, Szív u. 14—15. Telefon 356.

— **Dijmentes oktatás** ad vevőinek himzésben, tömésben és varrásban ujjonnan berendezett permanens tanfolyamain a Singer-varrógép részv. társ. Figyeljen minta-készítményeinkre kirakatainkban. Singer-varrógép R.-T., Piac u. 79.

— **Befőtőkötözéshez** legjobb minőségű pergament (hólyag) papír és kenderzsineg, valamint izléses üveg-címkek kaphatók Hegedűs és Sándor rt. könyv- és papirkereskedésében.

## SZÍNHÁZ

A színházi iroda hírei:

A Csokonai színház bérllet-felhívása A színház igazgatósága utóljára felkéri a tisztelet tavalyi bérlőket, sziveskedjenek bérlleteiket még a mai napon okvetlenül kiváltani, mivel ellenesetben kénytelen lenne helyeiket a máris nagy számban jelentkező új bérlőknek átadni! Bérlletváltás 10—11-ig és 4—fel 7 óráig!

A színházi pénztár ma délelőtti 10 órától kezdve már árusítja az Ocskay brigádéros jegyeit!

**Látta már az átalakított színház belsejét?** Okvetlenül nézze meg pénteken a megnyitó előadáson!

Kardoss Géza az Ocskay brigádéros parádés címszerepét alakítja a megnyitó-előadáson! Tisza Ilonát Balázs Mária (uj tag), Tisza Jutkát Dolgos Ida (uj tag), Pyber vikáriust László Gyula, Jávorkát Károlyi István (uj tag), Dili cigánylányt Halassy Mariska, a palócot Tamás, Szörényit Csolnaky játsza, a többi szerepekben Thuróczy, Rajz, Szigeti Jenő, Szabó Gyula, Fenyvessy Gábor (uj tag) és Károlyi Vilmos lépnek fel.

Minden ujjonnan jelentkező bérlő is 20 előadásra szóló előfizetés esetén a napiárból 20 százalék engedményben részesül.

### Mozgósínházak:

Kedd, augusztus 31-én.

URANIA: Világatrakció! A szan-szuszi malom, történeti vigjáték 10 felvonásban. Ez a darab egyike a leg-sikerültebb attrakcióknak, kedves és költői szerelmi jelenetét ódon metszettek bájjával hatnak. Katonai parádéi és tömegfelvonulásai pedig eleméntáris erejükkel, sodorják magukkal a nézőt. Ottó Gebühr nagyon szép alakítást nyújt Fridericus Rex szerepében. Kisérő: Magyar Híradó.

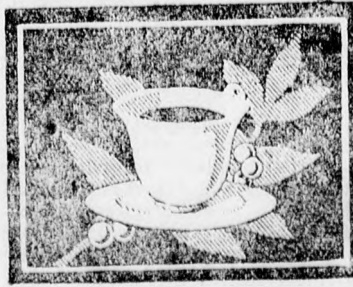
VIGSZÍNHÁZ: Világatrakció! A feleségem frakkja, vigjáték 7 felvonásban. A főszerepekben Laura la Planté és Reginald Denny. Egy ifju házaspár vidám kalandjai, akik az állástalanság és az adósságok meredélyéről szellemes és végtelen kedélyes módon emelkednek fel álmaik és vá-

A kávé helyes pörkölése művészet és azért a háziasszony saját érdekében cselekszik, ha pörköltkávét a Meini-cégnél vásárolja, ahol naponta frissen és jól pörkölt kávékeveréket kap.

**Meini Gyula rt.**

Debrecen, Ferenc József-u. 59

Telefon 4—93.



gyaik tetejére. A vigjáték egészen a mai világba spontán lakad fel az emberből az egészséges kacagás. Megelőzi: Dinamit kisasszony, dráma 2 felvonásban. Kisérő: Buster Brown az iskolában, burleszk.

Jönnek Barbara la Marr és Lewis Stone-val a Montmartrei táncosnő, — Cleo Pola Negrivel; Szerellem banditája, Rod le Ropue — al Bumerang, Menyasszony urfi (Cherley nénye testvérfilmje) és Harry Piellel A fekete bohóc.

„METEORBAN” szeptember 1-én és 2-án, szerdán és csütörtökön, 2 napig, Victor Hugo világhírű regénye: „A nyomorultak”. Világatrakció! 2 rész egyszerre! 3 óras műsorok! Előadások 6 és 9 órakor. Jegyelövétel állandóan.

## SPORT

## Vasárnapi eredmények

Nemzeti SC—Boeckay 5:3 (2:2). A két csapat találkozója csak az I. félidőben nyújtotta azt a játékot, ami várható volt. A II. félidőben a Boeckay teljesen visszaesett, így az NSC-nek nem volt nehéz a győzelmet megszerezni. A Nemzetiek a várakozásnak megfelelően játszottak; különösen a csatársor, amely sok szép támadást intézett Farkas kapuja ellen. A Boeckay csapata csak az I. félidőben elgőzölt, a II. félidőben az egész csapat csődöt mondott. Egyénileg Grossmann II. vált ki, aki kitűnő technikával rendelkezik, azonfelül tempóbíró játékos. Mertin, Polanetzky II. és Farkas emelhető még ki az egyébként szürke csapatból. Tamássy jól bíraskodott.

KSE—DMTE 2:0. A II. osztály döntő küzdelméből a rutinosabb kisorsú csapat került ki győztesként. Ezek szerint a KSE már I. osztályú csapatnak tekinthető.

NyTVE—NyKISE 4:1 (2:1). Az amatőr bajnokság I. fordulójában a NyTVE szép játék után biztosan győzött.

Hungária Hakoah 4:2 (2:2). A Hungária megérdemelten győzött. Csapatában újra játszott Orth György is kitűnően.

A DKASE Nagyváradon játszott szombaton és vasárnap. Ellenfele mindkét nap a NAC—Törekvés kombinált csapata volt és az első nap 4:0-ra, a második nap 2:1-re kapott ki. Veresége ellenére a csapat, amely legjobbjait elvesztette, elég jól játszott és a mezőnyben szépen kombinált. A váradiak egyébként meleg fogadtatásban részesítették a debreceni fiukat.

A magyar atlétikai bajnokságok. 100 m. síkfutás: 1. Fluck (BBTE) 10.8 mp. 2. Hajdu (FTC) 10.9 mp. 3. Rózsahegy (MAC) 11 mp. Hajdu bentragadt a startnál. 400 m.: 1. Barsy (BBTE) 49.8 mp; 2. Gerő (KAOE) 49.8 mp. 3. Steinmetz (KAOE) 50.2 mp; Kurunczy feladta. 1500 m.: 1. Szerb (MAC) 4 p 08 mp (bajnoki rekord); 2. Gröz (MTK) 4 p 09.4 mp; 3. Bejczy (MAC) 4 p 12 mp; Barsy nem indult. 110 m-es gát: 1. Püspöky (MAC) 16.4 mp. 2. Muskát (MTK) 16.7 mp; 3. Dénes (MAFC) 16.8 mp; 200 m-es gát: 1. Magyar (KAOE) 26 mp (bajnoki rekord). 2. Somfay (MAC) 26.5 mp; 3. Dénes (MAFC) 26.6 mp. Súlydobás: 1. Darányi (MAC) 1455 cm. (országos rekord); 2. Eördög (BEAC) 1388 cm. 3. Bedő (BBTE) 190 cm; 3. Udvardy (BBTE) Magasugrás: 1. Orbán (SzAK) 190 cm. (déli kerületi rekord). 2. Késmárky (BBTE) 180 cm; 3. Udvardy (BBTE) 180 cm. Rudugrás: 1. Karlovics (MAC) 370 cm. (bajnoki rekord). 2. Farkas (FTC) 340 cm. 3. Hadházy (DEAC) 340 cm.

A DUE háziversenye. A DUE vasárnap tartotta meg házi uszóversenyét, amelynek keretében eldöntötték a klubbajnokságokat is. Klubbajnokok: 100 m. mellúszás: 1. Weichinger, 2. Gelbmann, 3. Rosenberg. 100 m. gyorsúszás: 1. Löwy, 2. Katz, 400 m. gyorsúszás: 1. Rosenberg, 2. Weichinger és Feldheim holtversenyben. 100 m. hátúszás: 1. Rosenberg, 2. Löwy, 3. Lusztig Sándor. Múgrás: 1. Szöke 55 p. 2. Bródy 49 p. Búvárúszás: 1. Gelbmann 34 mp. 36 m. 2. Katz 36 mp. 34 m. 3. Berger 42 mp. 35 m. Hölgyversenyek: 50 m. mellúszás: 1. Medgyessy Évi 47 mp. 2. Vértés Ilonka, 3. Bródy Évi. 50 m. hátúszás: 1. Medgyessy Évi 51.5 mp., 2.

Vértés Ilonka. Ifjúsági versenyek: 50 m. mellúszás: 1. Sajó György 43 mp. 2. Wiener, 3. Katz. 50 m. gyorsúszás: 1. Sajó György 38.5 mp., 50 m. hátúszás: 1. Sajó 51 mp., 2. Neumann. — Gyermekversenyek: 50 m. gyorsúszás: 1. Kovács 49.5 mp., 2. Neuländer, 3. Nagy László. 50 m. mellúszás: 1. Kovács 52 mp., 2. Neumann Pál, 3. Grünberger. 50 m. hátúszás: 1. Kovács 57 mp., 2. Neumann—Grünberger holtversenyben. A zavartalan rendezés Vértés Sándor elnök érdeme volt.

## KÖZGAZDASÁG

Lanyha a készáru és a határidőspiac

A tőzsdehatóság hivatalos árjegyzései: Buza 75-ös tiszai 347.5—352.5. felsőtiszai 345—350; fejrmegei és bácskai 345—347.5; pestvidéki és dunántúli 342.5—347.5; 76-os tiszai 342.5—355; felsőtiszai 350—352.5. fejrmegei és bácskai 347.5—350; pestvidéki és dunántúli 345—350; 77-es tiszai 357.5—360; felsőtiszai 355—357.5. fejrmegei és bácskai 352.5—355; pestvidéki és dunántúli 350—355; tengeri 262.5—267.5; repce 540—560; korpá 162.5—165 ezer korona ab Budapest.

A határidőspiac hivatalos árfolyamai: Magyar buza szeptemberre 358—359. zárlat 357—358, októberre 368—369. zárlat 368—368.5, márciusra 397—398, zárlat 397—398, májusra 402.5—403, zárlat 402—403, magyart rozs októberre 243—249, zárlat 248—249, márciusra 271—272 ezer korona.

Valutaárfolyamok: Angol font 346425; belga frank 1960; cseh korona 2114; dán korona 18955. dinár 1254; dollár 71025; francia frank 2080; hollandi forint 28595. lengyel zloty 8050; lei 352; leva 516; lira 2330; német márka 17004. osztrák schilling 10083; norvég korona 13640; svájci frank 13797; svéd korona 19095.

## A debreceniek találkozóhelye

Budapest legelőrendű, modern családi szállója az

## István Király szálloda

VI., Podmaniczky-utca 8.

Mérsékelt árak, figyelmes kiszolgálás, modern berendezés, központi fűtés, melegvizesközpont, lift.

A Nyugati pályaudvar közelében.

## FÜLÖP ETTA

női kalapszalom  
Debrecen, Péterfia-u. 13.  
Eredeti modellek nagy választékban.  
Átalakításokat jutányos árban gyorsan és pontosan.

## Mindenféle ékszerek

készítése, javítása, átalakítása és vésnöki munkák meglepő olcsón készülnek. Kész ékszerek nagy választékban

Feldheim Sándor. Piac u. 75.

## Legolcsóbban fest, tisztít

## WEISZ

Arany János-utca 7.

## Eau de Cologne Chypre

## DÉMON

a legjobb.

Illata igen kellemes és tartós.

Ára rendkívül mérsékelt.

Kizárólag jobb szaküzletekben vásárolható, ahol nincs raktáron, ott ne hagyja magát értéktelen utánzatokkal megtéveszteni.

## Fischer Adolf és Fia cégnél

Alapított 1877. Piac-utca 61. Telefon 395

az új idényre beérkezett öltöny, felöltő és kosztüm-szöveteket legolcsóbb árban szerezheti be.

## HAVAS harisnyaház

Bádogos-utca 1.

## Szeptemberi tudósítója szenzáció!

1 méter nehéz crep de chine	K 140,000.—
1 drb női gyapju mellény, selyemmel	„ 125,000.—
1 „ „ „ szveter kabát	„ 145,000.—
1 „ „ „ vagy férfi gyapju Pullover	„ 160,000.—
1 „ „ reform nadrág flór	„ 25,000.—
1 „ „ gyermek gyapju mellény, ujdonság	„ 66,000.—
1 pár lábszárvédő gyapju, finom	„ 39,000.—

Gyermek patent harisnyák, női és férfi harisnya különlegességek e hónapban 15% al olcsóbbak!

A Havas névre nagyon kérem ügyelni!

## SCHÖN SÁNDOR

DEBRECEN, PIAC-UTCA 14. (Csapó-utca szöglet) — Telefon 11-55.

## ÁRJEGYZÉK:

Kutyabőr női keztyű gombos	K 100,000.—
„ „ „ csattos	„ 110,000.—
„ „ „ gombos	„ 110,000.—
„ „ „ csattos	„ 120,000.—
Glaçe női keztyű gombos	„ 100,000.—
„ „ „ tűzőtt	„ 120,000.—
Mosható szarvasbőr, minden színben	„ 150,000.—

## ÜZLETÁTVÉTEL.

A városunkban előnyösen ismert Szabó és Zengewald cég üzletét átvetttem és azt a legkényesebb izlésnek is megfelelő friss áruval felszerelve Zengewald Géza ur vezetésével tovább folytatom. Kérem a n. é. közönséget, győződjön meg áruim legjobb minőségéről és legolcsóbb áraimról. Kiváló tisztelettel Nagy József, Szent Anna-utca 3. sz.

## Ha olcsó szörmet

akar venni,

## Adler szücszhöz

kell elmenni

Batthyányi-utca 2.

## 1000 mázsa csöves

tengerihez

## gőré kerestetik

berbe. — Jelentkező ajánlat HONIG sóraktárában Vár-utca.

## Hentesek! Mészárosok!

Kereskedők!

Bécsi állatjelző olajozott kréta minden színben darabonként 12.000 koronáért kapható

STERN festéküzletében PIAC-UTCA 10., Bikkával szembe

## GYENES ANTAL

központi fűtés, vízvezeték, csatornázás és fűtőberendezési vállalat DEBRECEN, ARANY JÁNOS UCCA 27. TELEFON 9-37.

Tavaszi uccai és alkalmi ruhák festője és tisztítója

## Biró festő és tisztító művek

Központ: Arany Bika és Péterfia ucca 30. szám.

## Dr. LÁNG SANATORIUMA

DEBRECEN, KOSSUTH-U. 39. SZ. ALATT

Telefon 574 és 534

Sebészeti, nőgyógyászati, szülészeti, ideg- és belgyógyászati betegek részére. Legmodernebb felszerelés. Műtőterem, orvosi laboratórium, — Röntgen-laboratórium, Diathermia, Franklinisató, Elektromágnes, Radiolux, négyrekeszes villanyfürdő, lényfürdő, Quartzfénykezelés. Elsősztályú ellátás. Napi ápolási díj, amelyben lakás, koszt, ápolás és orvosi felügyelet bentfoglaltatik: közös szoba 6, külön szoba 8 és 10 aranykorona. Diétás konyha. Szabad orvosválasztás.

Külön szülőosztály.



**Gyermekruháink**

**minőségben  
sabásban és  
islésben  
mindenkor a  
legszebbek**

**Szántó Mór és Társa**

**Piac-utca 47.**

**Visszamaradt**  
260 köteg 90-es prima új kátrány-  
papír fedéllemez, míg a készlet  
tart, gyári áron alul kapható. —  
Hungária Hengermalom. 1044

**Eladó**  
elsőrendű anyagból készült asztal-  
sparhelt. Ujkert, Jerikó u. 13. 1046

**Wacha Róbert**  
ruhafestő, vegytisztító és gőzmosó  
üzeme, Debrecen, Simonffy u. 55.  
4633

**Lakatos**  
munkákat szakszerűen készít.  
Tűzhelyek raktáron Rottmannál,  
Széchenyi ucca 50. 383

**Fest,**  
mos, tisztít mindennemű ruhákat  
kifogástalanul „KRISTALY”, —  
Batthyány 13. 4048

**Lusztig**  
asztalos, Deák Ferenc ucca 10. —  
Vállal műbutorokat, üzleti beren-  
dezéseket. 581

**Kasza**  
jótállás mellett, sarlók, kaszkö-  
vek és más vasárucikkek legol-  
csóbban Farkas vasúzetében,  
Csapó 18. 4078

**Paplangombok**  
olcsón kaphatók Barcza paszomá-  
nyosnál, Degenfeldtér 3. 4817

**Eladó**  
Kandia ucca 3. számú ház beköl-  
tözhető 3 szobás lakással. Értekez-  
hetni dr. Farkas ügyvédnél, Hun-  
gária-palota. 998

**Sírkövek**  
műköből és termésköből, valamint  
fejfakövek legolcsóbban beszerez-  
hetők. Mindenféle betonmunkát  
vállal. Polgári Lajos, Kishegyesi ut  
Faiskola ucca 7-g. 997

**Értesitem**  
a hölgyközönséget, hogy Domb  
ucca 1. szám alatt női divattermet  
nyitottam, ahol szolid árak mellett  
igyekezem a hölgyközönség igé-  
nyeit kielégíteni. Reich Katalin.  
1000

**Szörmeárúk**  
nagy választékban, kész és feldol-  
gozatlan állapotban jutányosan  
beszerezhetők. Szörmebundák át-  
alakítását legújabb divatlap sze-  
rint elvállalja Kövári szücsmester,  
Piac ucca 42., Pannónia-udvar. —  
973

**Cementlapok,**  
betoncsövek, kutgyűrűk legolcsóbban  
beszerezhetők Lukács Vilmos  
és Testvére cementárugyárában,  
Debrecen, Hatvan u. 7. 4453

**Kézimunka szalon**  
Hatvan ucca 10. Szép kézihimzést,  
aszur-monogramozást gyorsan és  
olcsón készít. 932

**Lószerszámokat,**  
börpuhító és tisztító szereket leg-  
olcsóbban beszerezheti Hunyadi  
ucca 13., vitéz Nagy Béla szij-  
gyártónál. 666

**Butorkiállítás!** Halók, ebédők, uriszobák és minden-  
féle butorokat legjutányosabb árban  
szerezheti be **Lefkovits butorházban, Ref. püspöki palota.**

**ROBOZ** KALAPSZALONBA  
Szent Anna-utca 5.  
megérkeztek a legújabb PÁRISI MODELLEK.

**KERESLET**

**Intelligensebb**  
polgárit végzett jobb leány elmen-  
ne egy vagy két nagyobb gyermek  
mellé helyben vagy vidékre. Cim  
a kiadóban. 1036

**Fiatal**  
jól főző szakácsné vagy bejárónő  
felvétetik. Batthyány ucca 10. sz.  
I. emelet. 1040

**Röfös-,**  
rövidáru szakmabeli segéd azona-  
nali belépésre felvétetik Belgrádi-  
nál, Csapó ucca 101. 1035

**Izr.**  
urileány elmenne 1—2 gyermek  
mellé (esetleg középiskolai előké-  
szítést vállal) vidékre is. Cim a  
kiadóban. 963

**Pénztárnoknői**  
vagy más bizalmi állást vállal  
kaucióval is keresztény független  
elsőrangú üzletasszony, ki a vas-  
és fűszerszakmai könyvelést érti.  
Cim a kiadóban. 994

**Rádió-anódtelep** 90 Volt 160,000.—  
60 „ 120,000.—  
**Rosenberg és Hammernél.**

**Megbízható**  
jó főzőnő kóser uriházhoz elmegy  
elsején. Cim a kiadóban. 1045

**Zsákvarrónó,**  
gépvarrásban gyakorlott, felvéte-  
tik. Miklós ucca 2. 1041

**Intelligens**  
német freulein 2 gyermek mellé  
felvétetik. Arany János 39., eme-  
let. 996

**KIFUTÓ LEANYT**  
felvesz a Hegedüs és Sándor r.-t.,  
Piac ucca 49.

**Gyakorlott**  
fehérnemű és gyermekruhavarrónő  
házakhoz ajánlkozik. Vidékre is  
elmegy. Lövinger, Hatvan ucca 9.  
sz. 985

**Ki segít nekemz**  
Szigoruan szolid kereskedő, 22  
éves, magyar állampolgár, jó  
szakismerettel, könyvelésben, le-  
velezésben, regisztrálásban jártas,  
állást keres. W. u. F. Freiberg i.  
Sa, Silbermannstrasse 6-2, Etg.

**Intelligens**  
zsidó uricsalád elvállal föltétlen  
uricsalád gyermekét jövő tanévre.  
Cim a Független Újság kiadóhi-  
vatalában. 218

**Társat**  
keresek iparvállalathoz 10 millió-  
val, felehaszonra. Péterfia 4., Li-  
bándi. 458

**VEGYES**

**TISZTA,**  
csendes butorozott szobát keres  
idősebb magántisztviselő. „Pon-  
tos” jelige alatt kéreik a címet  
boríték alatt a kiadóba leadni.  
871

**Egy**  
csinosan butorozott különbejáratu  
szoba kiadó. József kir. herceg u.  
35., II. 1007

**Zongorán**  
lehet gyakorolni Széchenyi ucca-  
ban, közelebbi cím a kiadóhiva-  
talanban. 1038

**Kiadó**  
különbejáratu butorozott szoba —  
két vagy három jobb fiatalember-  
nek. Eötvös ucca 59. 1034

**Emeletes**  
házak tatarozását létra- vagy  
függőállványról jutányos áron vál-  
lalja Kállai Mihály kőművesmester  
Könyves Tóth ucca 5. Tartós és  
jó munkáért garancia. 969

**Asztalosok,**  
pintérek részére szükséges esz-  
tergályos munkákat készít Köny-  
ves Tóth Antal esztergályos mes-  
ter, Rákóczi ucca 14. 615

**Óra-,**  
ékszerjavítást szakszerűen, jótál-  
lással készít Sretter, Batthyány  
ucca 13. 4047

**Teljes ellátásra**  
elfogadok két izr. iskolai tanulót,  
Arany János ucca 45., Ungár  
Gyula. 922

**Izr. urileányt**  
elvállalok teljes ellátásra, esetleg  
oktatással. Goldstein, Jókai u. 26.  
835

**Nagy József**  
műszerész és villanyszerelő, —  
Simonffy ucca 16. — Telefon 663.  
944

**Két-három**  
iskolásgyermekek teljes ellátásra  
elfogadok. Braun, Sas u. 3. 1042

**Piac ucca 59. sz.**  
második lépcső, II. emeleten egy  
csinosan butorozott hálószoba,  
esetleg uriszobával együtt azona-  
nal kiadó. 918

**Különbejáratu**  
butorozott szoba két fiatalember  
részére, esetleg ellátással kiadó.  
Braun, Sas ucca 3. 1043

**4—5 szobás**  
lakást keresek kert- vagy udvar-  
használattal, nagy lépést fizetek,  
esetleg cserébe adom legjobb he-  
lyen lévő 4 szobás modern gyö-  
nyörű lakásomat. Cim a kiadóban.  
993

**Csinosan**  
butorozott szoba 2—3 uriember-  
nek szeptember 1-re kiadó. Csapó  
ucca 19.

**Izr.**  
két iskolásfiut teljes ellátásra el-  
fogad gyermektelen házaspár. —  
Arany János ucca 16. sz. Reich.  
1005

**Két**  
izr. iskolai tanulót lakásra, esetleg  
teljes ellátásra elfogadok. Cim:  
Kálvintér 15. 1004

**Különbejáratu**  
butorozott szoba kiadó. József  
kir. herceg ucca 8. 917

**Teljes ellátásra**  
föltétlen uricsalád gyermekét elfo-  
gad uricsalád központban. Felvilá-  
gosítást a kiadóhivatal ad. 1029

**FELÜLMULHATATLAN  
KORONA  
FELBARNÁ KENYERE**  
kiloja 4600 kor.  
**ÜGYELJEN A CIMKÉRE!**

**Nagy**  
világos helyiség központon autó-  
műhelynek, gyárnak, raktárnak ki-  
adó. Cim a kiadóhivatalban. 1047

**Izr.**  
egyetemi hallgatót lakásra el-  
fogadok zongorahasználattal. Busi  
ucca 17. sz. 1043

**Lelepéssel**  
2 szobát, mellékhelyiségekkel ke-  
resek központban. Székelyné, Si-  
monffy 43. 1049

**Négy**  
közép- vagy elemi iskolai tanulót,  
esetleg 3 kereskedősegédet teljes  
ellátásra, különbejáratu szobába  
elvállalok. Gelberger mészáros, —  
Csemete ucca 7. 1050

**Teljes**  
ellátásra elvállal izr. uricsalád  
2—3 középiskolai tanulót, külön  
szoba, zongora használat. Cim a  
kiadóban. 1018

**Elegánsan**  
butorozott uccai szoba uriember-  
nek kiadó. Cim a kiadóban. 1017

**Vidéki**  
középiskolai diákok orthodox csa-  
ládánál teljes ellátást kaphatnak,  
minden iskolához közel. Csapó  
ucca 1., Wieder. 729

**Sodrony ágybetéteit**  
legjobb minőségben készít  
**NEUMANN, Péterfia-utca 19.**

**Műhely,**  
raktár és száraz, világos pince ki-  
adó. Szent Anna ucca 35. 976

**Elegánsan**  
butorozott 2 ágyas szoba különbe-  
járattal kiadó, esetleg teljes ellá-  
tással. Bethlen ucca 24. 989

**Két**  
középiskolás izr. urileánynak vagy  
fiúnak elsőrangú teljes ellátást, —  
esetleg lakást ad özv. Balassáné,  
Csokonai ucca 25. 934

**Iroda**  
céljaira kiadó uccai szoba a leg-  
forgalmasabb helyen. Cime meg-  
tudható Gyermekdivatházban, Vá-  
rosháza-épület. 968

**Két**  
középiskolás urileányt teljes el-  
látásra elfogad uriaszony. Kandia  
ucca 4/a, földszint. 964

**Urileányka**  
teljes ellátást kaphat uccai, fürdő-  
szobás lakásban izr. uriaszonytól  
— Piac 71., I. emelet. 961

**Kiadó**  
különbejáratu butorozott szoba.  
Vörösmarty ucca 5. 984

**Harisnyafejleszt**  
legjobb, legolcsóbban zsinór-  
paszománygyárban, Piac u. 32.,  
udvarban. 68

**Orth.**  
kóser kávé mérés és kifőzés meg-  
nyílt Hatvan ucca 11. 4644

**Kotrás László**  
katonai, polgári sapkakészítő,  
Piac ucca 89. 221

**Megnyílt**  
Teichmann Béla cég, Piac ucca  
83., szörmeáru-osztálya. — Óriási  
választék mindenféle szörmekben.  
Viszonteladónak árendedmény!  
Cimre ügyelni! 713